

Zápis z jednání Rady vlády pro PAMĚŤOVOU AGENDU

dne 14. listopadu 2024 od 14 hod.

Přítomné členky a přítomní členové

Petr Fiala, (předseda vlády ČR a předseda Rady vlády pro paměťovou agendu), Klára Šimáčková Laurenčíková (zmocněnkyně vlády pro lidská práva), Jana Kotalíková (vedoucí Úřadu vlády ČR).

Občanští členové:

Tomáš Bouška (předseda Spolku Političtí vězni.cz), Michal Klíma (předseda správní rady NADAČNÍHO FONDU OBĚTEM HOLOCAUSTU), Milena Kozumplíková (členka rady Spolku Dcery 50. let), Mikuláš Kroupa (ředitel organizace POST BELLUM, z. ú.), Jiří Línek (předseda spolku Sdružení bývalých politických vězňů ČR 1948-1989), Petr Pánek (předseda spolku PANT, z.s), Peter Rendek (výkonný ředitel mezinárodní nevládní neziskové organizace Platforma evropské paměti a svědomí), Věra Roubalová Kostlánová (psychoterapeutka spolku InBáze, z. s. a spolku RAFAEL INSTITUT z.s.), Matěj Spurný (zástupce akademické obce, FF UK), Karel Strachota (ředitel vzdělávacích programů Jeden svět na školách a Příběhy bezpráví, Člověk v tísni, o.p.s), Anna Stránská (předsedkyně spolku Memoria - iniciativa za důstojné využití věznic v Uherském Hradišti, z.s.).

Zástupci státní správy:

Ladislav Kudrna (ředitel, Ústav pro studium totalitních režimů), Michal Lukeš (ředitel, Národní muzeum), Tomáš Machanec (ředitel Odboru sociálního pojištění, Ministerstvo práce a sociálních věcí), Miroslav Urbánek (ředitel, Archiv bezpečnostních složek), Milan Vojáček (ředitel, Národní archiv), Petr Vokáč (vrchní ředitel sekce legislativy a státní správy, Ministerstvo vnitra).

Nepřítomné členky a nepřítomní členové

Aleš Knížek (ředitel VHÚ), Vlastislav Ouroda (vrchní ředitel sekce kulturního dědictví, Ministerstvo kultury), Robert Speychal (ředitel Odboru pro válečné veterány a válečné hroby MO, Ministerstvo obrany), Gabriela Havlůjová (předsedkyně Spolku pro zachování odkazu českého odboje), Lukáš Kopecký (předseda rady spolku Společnost pro výzkum zločinů komunismu z.s.), Jaroslav Miller (náměstek člena vlády, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy).

Pověření zástupci omluvených členek a členů

Jan Mareš (zástupce ředitele, Vojenský historický ústav), Renata Klímová (sekce kulturního dědictví, Ministerstvo kultury), Pavel Kugler (vedoucí Oddělení pro válečné hroby a pietní místa, Ministerstvo obrany), Jitka Literová (Spolek pro zachování odkazu českého odboje).

Hosté

Ivan Manolov (Odbor strategické komunikace státu), Monika MacDonagh-Pajerová (předsedkyně Rady Ústavu pro studium totalitních režimů).

Za Úřad vlády ČR

Filip Minář (vrchní ředitel Sekce pro právo a ekonomiku), Viktor Kundrák (ředitel Odboru lidských práv a ochrany menšin, dále jen „OLP“), Martin Štefek (vedoucí Oddělení paměťových agend OLP), Denisa Černohousová (Oddělení paměťových agend OLP), Marta Krausová (Oddělení paměťových agend OLP), Mahulena Červená (Oddělení paměťových agend OLP), Pavel Zeman, (Oddělení paměťových agend OLP).

Informace k usnášeníschopnosti

K 14. listopadu 2024 má Rada 26 členů. Rada je usnášeníschopná, pokud je přítomna nadpoloviční většina členů a členek či případně zástupců členů, tj. 14 členů. Z celkového počtu 26 členů Rady bylo přítomno 20 členů, včetně pana předsedy Rady. Šest členů se omluvilo, z toho čtyři členové za sebe poslali zástupce s hlasovacím právem. Tímto bylo ověřeno, že Rada je usnášeníschopná. Na závěr tohoto bodu proběhlo hlasování o programu jednání.

HLASOVÁNÍ O PROGRAMU

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
24	0	0

Program jednání Rady byl jednomyslně schválen.

Schválený program zasedání:

1. Přivítání a úvodní slovo
2. Volba druhého místopředsedy/místopředsedkyně Rady
3. Schválení podoby Jednacího řádu Rady
4. Návrhy na zřízení stálých pracovních orgánů Rady
5. Informace o dotačním programu Podpora paměťových agend pro rok 2025
6. Návrh na zřízení Dotační komise
7. Záležitosti fungování Rady a další úkoly
8. Zakončení

1. Přivítání a úvodní slovo

- Přivítání přítomných členů a představení činnosti Oddělení paměťových agend, které bude v rámci Úřadu vlády ČR plnit funkci sekretariátu Rady (vedoucí Oddělení paměťových agend).
- Následovalo úvodní slovo předsedy **Petra Fialy**, který mimo jiné vyzdvihl mimořádnou důležitost nové Rady vlády pro paměťovou agendu. Zdůraznil, že vláda ČR podporuje historickou paměť na mnoha úrovních. Zmínil též důležitou roli občanské společnosti, paměťových a vzdělávacích institucí, svobodné akademické sféry, živé kultury a dalších organizací a spolků. Vybudování odpovědného vztahu k vlastní minulosti není snadný ani rychlý proces, a právě proto byl zřízen tento nový poradní orgán vlády, jenž by měl tuto spleť cest usnadnit a přispět k systematictějšímu přístupu k různým aspektům historické paměti. Zdůraznil, že cílem těchto aktivit na podporu paměťové agendy není

vytvářet oficiální pohled na dějiny České republiky. Naopak, posláním a cílem je vést kritickou a ve všech ohledech spravedlivou debatu.

- V souladu se Statutem Rady jmenoval následně pan předseda první místopředsedkyně Rady zmocněnkyni pro lidská práva Kláru Šimáčkovou Laurenčíkovou a dále jmenoval tajemníkem Rady pana Martina Štefka, vedoucího Oddělení paměťových agend.
- Úvodní slovo první místopředsedkyně. Zmínila demokracii ohrožující síly, které ke svému působení využívají dezinformace, zamlčování historických faktů, překrucování dějin či relativizaci zločinů proti lidskosti. Vyjádřila podporu organizacím občanské společnosti, které se snaží nejen o ochranu našich demokratických hodnot, ale zároveň o jejich posilování prostřednictvím zachycení, uchování a šíření historické paměti pro další generace. Vyjádřila naději, že prostřednictvím této Rady vzniká příležitost zasadit se o popularizaci historie a zároveň o upevnění demokratických hodnot České republiky.
- Představení členů a přivítání dvou zvláštních hostů bez hlasovacího práva – předsedkyně Rady Ústavu pro studium totalitních režimů a zástupce z Odboru strategické komunikace státu.

2. Volba druhého místopředsedy/místopředsedkyně Rady

- Vysvětlení procedury jmenování druhého místopředsedy/místopředsedkyně dle Statutu Rady (tajemník Rady).

Rozprava:

- Poděkování za vznik Rady, navržení pana Tomáše Boušky (předseda Spolku Političtí vězni.cz) na funkci místopředsedy (M. MacDonagh-Pajerová).
- Shoda na dalším postupu, aby členové zaslali své návrhy na kandidáty e-mailem na sekretariát Rady. Zařazení tohoto bodu na další zasedání Rady.

**Úkol č. 1: Zaslání návrhů na kandidáty na funkci místopředsedy Rady do konce tohoto roku na e-mailovou adresu sekretariátu Rady: sekretariatrvpa@vlada.gov.cz.
Zařazení tohoto bodu na další zasedání Rady.**

3. Schválení Jednacího řádu Rady

- Vysvětlení obsahu Jednacího řádu Rady (tajemník Rady).

Hlasování o návrhu Usnesení č. 1/2024 Rady vlády pro paměťovou agendu ze dne 14. listopadu 2024

Usnesení:

- I. **Rada vlády pro paměťovou agendu schvaluje Jednací řád Rady vlády pro paměťovou agendu.**

HLASOVÁNÍ O JEDNACÍM ŘÁDU RADY

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
24	0	0

Návrh usnesení č. 1/2024 byl jednomyslně přijat a tímto byl Jednací řád Rady schválen.

4. Návrhy na zřízení stálých pracovních orgánů Rady

- Vysvětlení fungování stálých pracovních orgánů (tj. výborů a pracovních skupin) na příkladu jiných Rad (první místopředsedkyně Rady).

Rozprava:

- Návrh zařazení tématu „Dopady pronásledování členů třetího odboje a disidentů na jejich rodiny a potomky“ (J. Línek).
- Návrh nezřizovat prozatím žádné další stálé pracovní orgány, neboť je primárně úlohou samotné Rady řešit rozličná témata v plénu (Vedoucí Úřadu vlády). Předseda vlády Petr Fiala tento návrh podpořil na základě své zkušenosti s fungováním ostatních poradních orgánů vlády.
- Ustavení pracovního orgánu Rady lze zvážit, vyplyne-li v budoucnu potřeba řešit určitá specifická témata v detailu a v užším kruhu (první místopředsedkyně Rady).
- Na návrh P. Pánka se diskutující shodli na tom, že stěžejní témata Rady s krátkými anotacemi budou zaslána do konce tohoto roku na e-mailovou adresu sekretariátu Rady a na dalším zasedání se shromážděné návrhy projednají.

Úkol č. 2: Zaslát návrhy na zřízení stálých pracovních orgánů Rady na e-mailovou adresu sekretariátu Rady: sekretariatrvpa@vlada.gov.cz. Zařazení tohoto bodu na další zasedání Rady.

Úkol č. 3: Zaslát návrhy na stěžejní témata Rady s krátkými anotacemi do konce tohoto roku na e-mailovou adresu sekretariátu Rady: sekretariatrvpa@vlada.gov.cz. Zařazení tohoto bodu na další zasedání Rady.

5. Informace o dotačním programu „Podpora paměťových agend“ pro rok 2025

- Seznámení členů Rady s dotačním programem „Podpora paměťových agend“ pro rok 2025. Dotační výzva byla vyhlášena na webových stránkách Úřadu vlády. Lhůta pro podání žádostí je do 16. prosince 2024. Pro žadatele se bude konat on-line seminář 28. listopadu 2024 v 9:00–11:00. Informace o on-line semináři byly zveřejněny na webových stránkách Úřadu vlády. Všem členům Rady byl předložen dokument obsahující věcné zaměření výzvy a seznam oprávněných žadatelů o dotaci (tajemník Rady).
- Doplnění informací k zaměření výzvy (první místopředsedkyně Rady).
- Předseda Rady Petr Fiala zdůraznil, že paměťovou agendu považuje současná vláda ČR za důležitou, což dle jeho slov dokazuje částka ve výši 30 mil. Kč, která je pro tento dotační program vyčleněna.

Rozprava k otázce okruhu oprávněných žadatelů:

- Jedná se o první pilotní ročník dotační výzvy. V následujícím roce bude na základě vyhodnocení programu prostor pro diskusi nad možnými úpravami pro další ročníky (první místopředsedkyně Rady).
- Dotaz, zda Rada může nějakým způsobem zasahovat do dotačního řízení (V. Roubalová Kostlánová).
- Rada nemůže zasahovat do dotačního řízení. Bylo detailně vysvětleno procesní fungování dotačního řízení, které musí, zejména kvůli možnému střetu zájmů, probíhat ve zcela odděleném režimu od fungování Rady (tajemník Rady).
- Rada může doporučit střednědobé a dlouhodobé tematické směřování či obsahové zacílení výzvy, může například upozornit na některé formální nedostatky. Rada nemůže jakýmkoliv způsobem zasahovat do probíhajícího dotačního řízení (první místopředsedkyně Rady).

6. Návrh na zřízení Dotační komise

- Vysvětlení činností a kompetencí Dotační komise. Dotační komisi zřizuje Rada, přičemž členy Dotační komise a jejího předsedu následně jmenuje předseda Rady. Dotační komise se řídí jednacím řádem, který Rada přijímá usnesením (tajemník Rady).

Rozprava:

- Nesouhlas se zařazením státních příspěvkových organizací mezi oprávněné žadatele. Dotaz, zda by bylo možné učinit změnu v dokumentu „Věcné zaměření a účel dotační výzvy na podporu paměťových agend“, konkrétně vymazat z okruhu oprávněných žadatelů bod e) příspěvková organizace státu zřízená podle zvláštního zákona (M. Kroupa).
- Připojení k nesouhlasu se zařazením státních příspěvkových organizací mezi oprávněné žadatele (K. Strachota).
- Zásahy do znění dotační výzvy, která již byla schválena vládou ČR, nejsou možné (první místopředsedkyně Rady). Tento bod považuje první místopředsedkyně Rady za velmi relevantní k diskusi a ke zvážení pro další ročník výzvy.
- Předsednictvo Rady a zástupci jejího sekretariátu odpovídali na otázky týkající se fungování Dotační komise a vysvětlovali její roli, kompetence a způsob výběru jejích členů.

Hlasování o návrhu usnesení č. 2/2024 Rady vlády pro paměťovou agendu ze dne 14. listopadu 2024.

Usnesení:

- II. **Rada vlády pro paměťovou agendu zřizuje Dotační komisi pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora paměťových agend;**
- III. **Rada vlády pro paměťovou agendu schvaluje Jednací řád Dotační komise pro hodnocení projektů v rámci dotačního programu Podpora paměťových agend.**

HLASOVÁNÍ O ZŘÍZENÍ DOTAČNÍ KOMISE A SCHVÁLENÍ JEDNACÍHO ŘÁDU KOMISE

PRO	ZDRŽEL SE	PROTI
24	0	0

Návrh usnesení č. 2/2024 na zřízení Dotační komise a schválení Jednacího řádu Dotační komise byl jednomyslně přijat.

7. Záležitosti fungování Rady a další úkoly

Tento bod byl s ohledem na předchozí diskusi považován za vyčerpaný. Mezi členy Rady panovala shoda na tom, že podněty a návrhy na fungování Rady budou zaslány e-mailem na adresu sekretariátu Rady.

Úkol č. 4: Zaslát podněty a návrhy na fungování Rady na e-mailovou adresu sekretariátu Rady: sekretariatrvpa@vlada.gov.cz.

8. Zakončení

- Shrnutí jednání (první místopředsedkyně Rady).
- Historicky první jednání Rady mělo spíše technický a procesní charakter. Během příštího jednání bude více prostoru pro věcná témata. Návrh předběžného termínu dalšího jednání Rady na jaro 2025. Konkrétní datum bude včas upřesněno (tajemník Rady).
- Poděkování předsedovi Petru Fialovi, první místopředsedkyni Kláře Šimáčkové Laurenčíkové a vedoucí Úřadu vlády ČR Janě Kotalíkové za jejich účast. Ti na závěr popřáli všem členům Rady mnoho úspěchů při plnění úkolů vyplývajících z jejich nové funkce.

Úkoly z jednání Rady vlády pro paměťovou agendu z 14. listopadu 2024

- 1) Členové Rady zašlou návrhy na kandidáty na funkci místopředsedy Rady do konce tohoto roku na e-mailovou adresu sekretariátu Rady. Zařazení tohoto bodu na další zasedání Rady.
- 2) Členové Rady zašlou návrhy na zřízení stálých pracovních orgánů Rady na e-mailovou adresu sekretariátu Rady. Zařazení tohoto bodu na další zasedání Rady.
- 3) Členové Rady zašlou do konce roku návrhy na stěžejní témata, kterými by se Rada měla zabývat s krátkými anotacemi na e-mailovou adresu sekretariátu Rady. Zařazení tohoto bodu na další zasedání Rady.
- 4) Zaslát podněty a návrhy na fungování Rady na e-mailovou adresu sekretariátu Rady: sekretariatrvpa@vlada.gov.cz

Za správnost odpovídá: Mgr. Martin Štefek, tajemník Rady